

523

QVÆSTIO MEDICA.
QVOD LIBETARIIS CONCERTATIONIBVS MANE
DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXXI. DECEMB.
MAGISTRO GABRIELE HARDVINO DE S. IAQVES, DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An ex sanguine in mammis collecto mania?

MAGNI parique mundi mirabilis est analogia: vtrique Creatori non omnino similis nec dissimilis, vnus non vnus, æternus non æternus, omnia non omnia. Vtrique cum formæ incorruptibilis, neque tamen diuinæ, tum materiæ, à qua forma pendet, caducæ particeps est. In hoc vnumquodque elementum propriâ formâ sursum deorsumque mouetur: In illo spiritus & humores insitâ facultate, nec leuitatis aut grauitatis operâ, quoquouersum deferuntur. In hoc illôque partes ex partibus heterogeneis totum quoddam ab ipsis reapse minimè distinctum coagmentant. Vnde in discordi corporis humani concordia confluxus vnus, conspiratio vna, consentientia omnia.

CONFLVXVS humorum est, qui in quamlibet membri partem intermedijs venarum tubis deriuantur. Conspiratio spirituum, omnia quippè simul perpetuôque spirant: nam & cerebrum, quâ parte non admittit arterias, ipsum perspirat. Consensus omnium partium, quæ diuersis modis inuicem compatiuntur. Hic inflammatio recto intestino, vicinæ causâ, vesica strangulatur: Illic in nephritide, pro vasorum communione, ventriculi fastidium & *anæsthesia*. Hic operis societate condolent mammæ vtero: Illic materiæ metastasi cerebrum mammis. Quæ condolentia mala est, vt propter *hypochondriacâ* bona, cum à rursi alteruter vel vtrique testis intumescit; bona malâque simul ob *metastasi*, cum efflorescit à peripneumonia aut paraplegia parietis.

BVTERO ad mammas sanguis menstruus (à reliquo venarum sanguine perpetuâ distinctus) vel antè septimum gestationis mensem demandatur. Isque si qualitate copiam nihil peccet, sitque inculpara vis adenum *peripneumonia*, lactis (quod viduis & virginibus haud suppetit) nutritio *peripneumonia* recipit: neque propterea nutritionis fœtus in vtero, neque mammarum matris gratiâ comparatum est. Verum si sanguis ille in mammarum sinum regurgitet affluentius, ibique coaceruatus cunctando putrescat, exardescat, & demùm à mammis in calidam cerebri substantiam grauetur, varia mania species pro varia corruptionis conditione, aut humoris prouentu fobolescit; in alijs quidem dæmonium lupinum, in alijs caninum, (nulli quantumvis morbi verè dæmoniaci) in alijs delirium sine febre, in alijs cum febre quæ licet continua suas habet accessiones.

ARIVM mater mania suas inchoat tragœdias, aut à cerebri, aut à membranarum inflammatione. Ab affectis primò membranarum dolor præcedit acerrimus; ex cerebro nullus præcedit aut subsequitur. Ab his delirium inæquale, spectra quamplurima, vigiliæ intensissimæ. Ex hoc æquale, pauca, non vsquè adeò intensa. Ab his *hypochondriacâ*. ex hoc *hypochondriacâ*. Ab vtrisque frequentes permutationes, ita plerumque magis afficitur visus, magis auditus. Nonnumquam deprauatur motus illæso sensu, nonnumquam sensus illæso motu. Quandoque integrâ imaginatione discursus vacillat ac claudicat, & contrâ. Quandoque incolumi imaginatione memoria obstupescit, & eadem, obstupescente imaginatione, ac eorum quæ tempore morbi contigêrunt, recuperatur. Ideòne singulis animæ facultatibus singulæ mansiones: lis est sub iudice.

ACIN sæuiente variorum symptomatum tyrannide non rarò mammis affectis afficitur cerebrum. Hincque si præmissa per principia purgatione, si diatâ, vt febricitantibus omnibus humidâ, imbecilli & sitis experte, sentina sanguinis in mammis irruentis digerentibus exhauriatur, aut topicis repercutiatur, aut venarum superiorum sectione (numquam inferiorum, etiam si suppressi sint menses) euacuetur, *peripneumonia* & conualescent. Si verò, etiam irritis medicamentorum viribus, sanguis in mammis colligatur, collectusque in sedem agens obrepit, vrget imprimis capitis infirmitas, ipsiusque vibratio, importunus aurium tinnitus, rarus somnus & is perbrevis, sapius antè oculos *peripneumonia*, quæ in aëre externo non sunt, obuerfantur. Progressu temporis cerebrum penè fatiscit, phantasia delirat, laruata in sanitate, aliâque ingrauescunt, indubitata mania lasciuientis argumenta.

Ergo ex sanguine in mammis collecto mania.

Propugnabat MAVRITIVS DE MONSTROEIL, Parisinus.

Anno 1615.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Guillelmus de Vailly.
M. Ioannes Maunoir.
M. Claudius Gervais.

M. Franciscus Guenault.
M. Michael Francier.
M. Ioannes Merlet.

M. Petrus Seguy Med. & Prof. Reg.
M. Ioannes de Renou.
M. Petrus Tijart.

